

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro Quinto Decretalium. In Quo De Judicio, Seu Ordine Judiciario criminali, nec non de criminibus Ecclesiasticis, & secularibus ... agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1677

Titulus. XXVI. De Maledicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98302](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98302)

committatur? Resp. Collusio est inter actorem, & reum occulta, & fraudulenta conventio, per quam aliquando delicta manent impunita, vel etiam committuntur, *n. 1.* Quar. 2. Quid faciendum sit Judici, si actor, vel accusator, & reus in iudicio inter se colludant? Resp. Si accusator desistat ab accusatione, potest Judex, imò debet ex Officio inquirere, an per collusionem destiterit, nec ne, *c. 1. h. t. n. 2.* Secundò, crimina semel audita non debent manere indiscussa, etiam si accusatus cum accusatore in gratiam redierit, & à Judice puniri possunt, *c. 2. n. 3. h. t.* Tertiò, si reus absolutus sit per collusionem à criminibus, de quibus fuit accusatus, potest, si de hoc constiterit, de novo inquire, & is accusari, *c. 4. h. t. n. 4. & seq.* Quar. 3. Quæ sit pœna Clericorum colludentium in causa beneficii? Resp. Clerici, qui collusionem faciunt in causa beneficii, ut si Beneficiarius patitur se molestari ab alio, & postea quasi transegerit, actor cedat liti, & reus det illi pensionem cum futura successione, beneficii privari debent, *n. 6. & 7.*

SERIES CAPITVLORVM.

IN ANTIQVIS.

c. 1. n. 2.

c. 3. n. 6. & seq.

c. 2. n. 3.

c. 4. & ult. n. 4.

TITVLVS XXIII.

DE DELICTIS PUERORVM.

Quar. 1. An, & quomodo puniantur delicta puerorum? Resp. Infantes, qui necdum septimum ætatis annum exceßerunt, excusantur à delictis, eorumque pœnis, *n. 1.* Pueri verò, sive impuberes doli capaces puniuntur quidem ob delicta, ut furta, mendacia &c. sed mitius, *c. 1. h. t. n. 2. & seq.* Imò etiam puberes, sed minores XXV. annis mitius puniuntur, etiam in delictis gravibus, quàm pœnâ ordinariâ, *n. 4.* Quar. 2. An pater teneatur ex delicto filii impubers? Resp. Pater non debet ita severe puniri, sicut illi, qui sunt majoris ætatis, sive puberes, nec ob delictum filii impubers pater debet puniri in pecunia, non obstante consuetudine loci, *c. 2. h. t. n. 5. & 6.* An per statutum, vel consuetudinem imponi possit ob homicidium, vel similia delicta tantum pœna pecuniaria, *n. 7.*

SERIES CAPITVLORVM.

IN ANTIQVIS.

c. 1. n. 2. & 3.

c. 2. n. 5. & 7.

TITVLVS XXIV.

DE CLERICO VENATORE.

Quar. 1. An, & sub quibus pœnis venatio, seu captio ferarum Clericis sit prohibita? Resp. Ea est prohibita personis Ecclesiasticis sub pœna suspensionis à communione, *c. 1. & 2. h. t. n. 1. & 2.* Non est autem prohibita Clericis venatio, si moderata sit, & non nimis frequens, etiam cum laqueis, & retibus, si fiat causâ necessitatis, vel utilitatis, vel sanitatis, & corporalis exercitii, vel etiam honestæ recreationis causâ, *num. 3. & 4.* Quar. 2. An etiam

piscatio sit prohibita Clericis? Resp. Eadem missam Clericis, *n. 5.*

SERIES CAPITVLORVM.

IN ANTIQVA.

c. 1. n. 1. & 3.

c. 2. n. 1.

TITVLVS XXV.

DE CLERICO PERCUSSORE.

Quar. 1. An liceat Prælati Ecclesiasticis percutere Clericos subditos? Resp. Episcopi Clericos delinquentes constitutos in minoribus delictis etiam pro levibus culpis, in Majoribus vero tantum in gravioribus criminibus, verberibus puniri possunt, non quidem manibus propriis, sed per alios Clericos. Prælati verò inferiores Episcopo exceptis levibus culpis possunt verberare suos subditos, & reos, per se vel per alium Clericum, *n. 2. & 3.* Quar. 2. Quæ sit pœna Clerici alium etiam laicum iniuriæ aut percussoris? Resp. Clericus maxime in laico, si est percussor, & monitus non desistit, est depellendus, *c. 1. h. t. num. 2.* Præterea possunt Episcopi, & superiores enormiter alios eadē faciant, si quoslibet in minoribus à celebratione Missarum suspenduntur, *c. 4. h. t. num. 3. & 4.* Quar. 3. An puniantur Clerici stans in pugna, seu conflictu, ex parte de se defendentium, si ipse non percussit, vel aliter? Resp. Si in conflictu ab aliis aliqui sunt interfecti, tunc etiam Clericus per biennium suspenditur à celebratione Missarum, *c. 3. h. t. n. 5.* Respondetur ad objectionem, *num. 6.* Clericus præfatus in conflictu, quo aliqui sunt occisi, sed sine ejus facto, non habet, potest ulterius ordinari, sed in Subdiaconatum, *c. 4. & ult. h. t. n. 7. & 8.*

SERIES CAPITVLORVM.

IN ANTIQVIS.

c. 1. n. 2.

c. 3. n. 5. & 6.

c. 2. n. 3.

c. 4. & ult. n. 7. & 8.

TITVLVS XXVI.

DE MALEDICIS.

§. I. De maledicis, & maledicis in Papam, vel imperatorem, eorumque pariter.

Quar. 1. Quid sit maledictum, seu maledictio? Resp. Hic accipitur maledictio pro cursu quando affirmatur de aliquo malum aliquod, quod sit fur, *n. 1.* Quar. 2. Quæ sit pœna maledicis Papæ? Resp. Maledicens Papæ sit excommunicatus, ne deinceps contra Romanam Ecclesiam loquatur, & ut alii deterreantur, *c. 1. h. t. n. 2. & 3.* An à maledicente injuria sibi illata sit remittenda, *n. 4.* Clericus maledicens Papæ Judicis arbitrio puniendus, *n. 5.* Prælati Papæ inferiores, si ipsi illata contingat Ecclesiam suam, potest eam punire, & excommunicare, *ch. n. 5.* Quar. 3. Quæ pœnâ afficiendus sit maledicens Imperatori, vel alii Principi supremo? Resp. Punientur eadem pro arbitrio ipsius Principis, & quidem graviter, *n. 6.*

§. II. De maledictione, seu blasphemia in Deum, & Sanctos, eorumque penitis.

Quæ. 1. Quid sit blasphemia? Resp. Est negare aliquid Deo, quod ei convenit, vel aliquid de Deo asserere quod ei non convenit, num. 7. Quæ. 2. Quæ pœnæ Jure Canonico sint statuta in blasphemantes Deum, & Sanctos? Resp. Olim in Veteri Lege erat pœna mortis. Nunc Jure Canonico Clerici ob hoc crimen deponendi sunt ab Ordine, & Officio Clericali; laici verò excommunicandi, num. 8. Quæ pœna sit noviore Jure Canonico statuta in blasphemantes Deum, vel aliquem Sanctum, decernitur in c. 2. h. t. cit. n. 8. declaratur n. 9. 10. & 11. Aliæ præterea pœnæ statuta sunt, tum in Clericos, tum in laicos blasphemantes in Concilio Lateranensi Sess. 9. sub Leone X. n. 11. Quæ. 3. Quæ sit pœna blasphemiae de Jure Civili? Resp. Est pœna mortis, si quis ex consuetudine blasphemet, & in hoc sit incorrigibilis, n. 12. Blasphemus etiam à testimonio ferendo repellitur, n. 13. Quæ. 4. Quis sit Judex competens in hoc crimine? Resp. Est crimen mixti fori, adeoque punire potest Judex Ecclesiasticus etiam laicum, & secularis, n. 14.

SERIES CAPITVLORVM.

IN ANTIQV. c. 2. & ult. num. 8. & tribus seqq. c. 1. n. 2. & tribus seqq.

TITVLVS XXVII.

DE CLERICO EXCOMMUNICATO, deposito, vel interdicto ministrante.

§. I. Quæ sit pœna Clerici depositi ministrantis, vel exercentis actum Ordinis, vel Officii sibi prohibiti: & quæ sit pœna Clerici excommunicati, vel suspensi, vel interdicti celebrantis Divina Officia?

ASSERTIO I. Clericus depositus, siue perpetuò remotus ab Ordinibus, & gradibus Ecclesiasticis propter crimen, si celebret, vel actum Ordinis aut Officii, à quo est depositus, exerceat, excommunicari debet, c. 1. h. t. n. 1. & 2. Similiter Presbyter, vel alius Clericus degradatus, vel ab Officio depositus, si per contemptum præsumat ministrare in actu sibi prohibito, & monitus ab Episcopo non desistat, excommunicari debet, & qui cum eo communicaverit, est excommunicatus. Quod si adhuc persistat in eodem, per Potestatem secularem, ad requisitionem Ecclesiæ, exilio damnetur, c. 2. h. t. num. 3. Ass. 2. Clerici excommunicati, suspensi, vel interdicti celebrantes Divina Officia, si moniti non desistant, sunt perpetuò deponendi, c. 3. h. t. n. 4. & 5. Quando multi excommunicati, interdicti, vel suspensi præsumunt celebrare Divina Officia, si non excedunt numerum XL. omnes ab Officio Sacerdotali deponuntur in perpetuum. Si verò excedant, & sit multitudo magna: tunc deponuntur in perpetuum tantum hi, qui magis dederunt causam delicti: alii verò ad tempus, sed omnibus injungitur poenitentia, arbitrio Episcopi, c. 4. h. t. n. 6. & 7. Alia pœna decreta est in excommunicatos præsumentes celebrare Divina Officia, quod privandi sunt omnibus beneficiis Ecclesiasticis, c. 6. h. t. n. 8. & 9. Præsumentes celebrare Divina Officia in loco interdicto, si sunt Cle-

rici, privandi sunt beneficiis Ecclesiasticis; si verò Monachi aut Moniales, in arctiora Monasteria ad agenda poenitentiam sunt detrudendi, c. Postulastis. 7. §. Quævisistis. h. t. n. 10.

§. II. An qui dubitat se esse excommunicatum, qui per solam famam audivit, sententiam excommunicationis contra se latam esse, si postea celebret Officia Divina, incidat in pœnas Canonum contra excommunicatos celebrantes Officia Divina decretas?

Resp. Affirmativè, spectato Juris rigore, quamvis ex misericordia Papa cum illo dispensare possit, c. Illud. 5. h. t. n. 11. declaratur n. 12. & 13.

§. III. An excommunicatis possint conferri beneficia Ecclesiastica, & quæ pœna imponi debeat eis, qui beneficia iisdem conferunt?

Clericis excommunicatis beneficia Ecclesiastica conferri non possunt, nec illi valent ea licitè retinere, nisi cum eis fuerit ex misericordia dispensatum, quia illa non fuerunt canonicè consecuti, c. Postulastis. 7. in princ. h. t. & collatio facta est ipso jure nulla, n. 14. Extenditur autem primò, quod excommunicatis non possunt conferri beneficia, siue excommunicatio sit lata à Jure, siue ab homine, publicè, vel occultè, n. 15. Secundò, collatio beneficii est nulla, etiam si excommunicatio injusta fuerit, modò validè sit lata, n. 16. Tertio, etsi collatio beneficii sit facta motu proprio, n. eod. Quarto, quod nec in foro conscientie licitè retineri possit beneficium excommunicato collatum, n. 17. Quintò, quod collatio sit nulla, siue sit beneficium curatum, siue simplex, ex minoribus, vel majoribus. Idemque est de Officiis Ecclesiasticis collatis excommunicato, etiam ad tempus solum, n. 18. Sextò, neque pensio Ecclesiastica spiritualis excommunicato assignari potest, n. 19. Septimò, etiam electio, postulatio, confirmatio, præsentatio aut nominatio ad beneficium excommunicati est irrita, n. 20. Limitatur autem primò, quod excommunicatis conferri possunt beneficia, si excommunicatio fuit invalida. Secundò, si collatio beneficii absenti facta sit, ante excommunicationem, isque postea excommunicatus eam acceptet, valida est acceptatio, n. 21. Tertio, quando quis excommunicatur, post collationem beneficii factam, etsi ea nondum sit executioni data, valida est collatio, cit. n. 21. Quarto, possessor beneficii triennalis, etsi collatio ei facta sit tempore, quo erat excommunicatus, non potest amplius molestari, n. 22. Quintò, si quis excommunicatus est post appellationem, & ea pendente, conferatur ei beneficium, valida est collatio, n. eod. Sextò, valida est provisio de beneficio alicui facta à Papa, vel ejus Legato, cum clausula absolutionis à censuris ad effectum gratiæ factæ, n. eod. Septimò, si excommunicatus beneficii sibi ante excommunicationem collati possessionem apprehendat, valet illius adeptio, cit. num. 22. Pœna verò imponenda scienter conferentibus beneficiis excommunicatis est suspensio à collatione beneficiorum, donec super hoc veniam consequi mereantur, c. Postulastis. 7. §. Illi verò. h. t. n. 23. & 24. Sed iis, qui recipiunt beneficium in excommunicatione, nulla alia pœna reperitur jure imposita, nisi quod collatio sit nulla, n. 25.